

3.2 Õu kui õpikeskkond, õpiõuede kujundamise põhimõtted.

Mis on õpiõu? Õpiõu on koht kuhu õpetajal on võimalik lahkuda lastega tubasest ruumist ja õppida tegelikkuses, õuekeskkonnas. Kirjanduses ja interneti portaalides võib leida erinevaid nimetusi millega tähistatakse õuesõppimiseks spetsiaalselt sisustatud paiku: Koolis – Roheline kooliõu, Roheline õpituba, Roheline klassiruum, Roheline õpikoda, Vabaõhuklass, Loodusklass, Metsaklass, Õueklass;

Lasteaias – Õueala, Õueterritoorium, Õpiõu. Kui rajate õpiõue, siis peaks selle asukohaks valima liivase pinnase. Kindlasti tuleks küsida nõu lastelt.

Margaret Edington (2003) pakub välja järgmisi elemente:

- ronimise ala
- ruumi jooksmiseks
- ala tõukeratastega, jalgratastega, autodega sõitmiseks
- ala väikeste vahenditega tegutsemiseks
- vaikuse ala
- ala peitmiseks
- metsik ala
- ala ehitus- ja loovmängudeks
- ala looduslike materjalidega mängimiseks
- aiandusala

Esbensen (1987) on jaganud õuesõppe ala seitsmeks tsooniks:

- (transition)
- (manipulative/creative)
- (projective/fantasy)
- (focal/social)
- (social/dramatic)
- (physical)
- (natural element)

Manning ja Sharp (1977) on nimetanud neli ala toetudes mängukategooriatele:

- kodumängu ala
- ehitusmänguala
- loovmänguala
- looduslike vahendite ala

Ka Hill (1978) on kirjeldanud mängu kategooriaid ja selle toetuvalt ka õueala:

- füüsiline
- sotsiaalne
- kreatiivne
- vaikene

Eelnevat kokkuvõttes võib välja tuua järgmised lapse arengualad, mis peaksid õuesõppes kindlasti toetatud saama:

- loovmängu oskused
- ehitus- ja konstrueerimismängu oskused
- jämemotoorika areng
- peenmotoorika areng
- keskkonnateadlikkuse ja teadusliku tunnetuse areng
- loovuse areng
- refleksiooni areng

Elemendid, mis peaksid kindlasti olema õues õppe alal:

- Oluline on võimalus istuda poolkaares.
- Väike varjualune riiuliga.
- Istumisalused.
- Võiks olla lõkkease.
- Liiva-ala.
- Peenarde ala.
- Muruplats.
- Vahvad on suured kivid.
- Hunnik onni ehitamise materjali.
- Kivihunnik.

- Väike, madal veekogu.

Õuesõppe ala rajamise põhimõtted:

- **Respond to the Surrounding Context:** Create a reciprocal relationship between the building facilities and the outdoor learning environment. The layout and age groupings of play spaces should compliment and enhance the schools internal circulation and organization.
- **Create a Strong Frame with Trees:** In addition to spatially enclosing the play area and creating a pleasing park like aesthetic trees are critically important in addressing the serious safety issue of sun protection. Establish a logical and functional tree planting strategy.
- **Multi-Use:** Avoid single use features. Play equipment, surfaces, spaces and layout should facilitate a variety of programmed and un-programmed activities.
- **Enhance the Natural Environment:** Children learn from and enjoy natural places. Create an environment where children can participate in the growth and development of ‘their’ play space. Reflect and enhance the forest character of the site, play areas should be integrated with the natural context of the surrounding forest areas.
- **Reshape the Ground:** Establish a strategy to reshape the site topography to create non-programmed spaces of varying scales and types that will encourage children to exercise their imagination. Berms, hills and other playful ground configurations create a powerful invitation to play.
- **Maximize Space:** Consider unused or underutilized spaces within and around the existing play area. Free-up space or join underutilized spaces together to better optimize the site.
- **Equipment and Props:** Provide opportunities for the use and storage of equipment, toys and tools.
- **Accessibility and Active Play:** Ensure accessibility to all major play spaces for children with different physical abilities. Make accessibility an active play opportunity for all children.
- **Full Season Play:** Develop strategies for year round use and enjoyment of the playground. Create opportunities that highlight the seasonal change.

Õuesõpe alushariduses. Koostanud Lehte Tuuling TLÜ Rakvere Kolledž

- **Safety and Security:** Ensure all proposed changes and developments meet the latest safety codes and guides. Maintain and enhance opportunities for observation and supervision. Minimize hard surface areas.
- **Cost Effective Design:** Employ simple and modest means to affect significant change.

Õuesõpe alushariduses. Koostanud Lehte Tuuling TLÜ Rakvere Kolledž

Mõistlik on ära kasutada kõik lasteaia vahetus läheduses ja õuealal olemas olevad objektid.

Ülesanne: Mida annab ette võtta, kui meil on

🌳 Üks suur puu

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Lapsed on väga huvitatud sellest, mida oleks võimalik teha koos elava puuga.

Ülesanne: Mida annab ette võtta, kui meil on

Üks suur liivahunnik

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Liivahunnik on hoopis teistsuguste väljakutsetega lapse jaoks kui liivakast –

